

WWF Ελλάς

Λεμπέση 21
117 43 Αθήνα

Τηλ: 210 331 4893

Κιν: 697 185 9632

Fax: +30 210 324 7578

i.kantas@wwf.gr

www.wwf.gr

Ζωντανός Πλανήτης: ειδική έκδοση για την κατάσταση των θαλασσών

Περίληψη στα Ελληνικά

Η ειδική έκδοση της έκθεσης του WWF «Ζωντανός Πλανήτης» για την κατάσταση των θαλασσών δίνει μια επιστημονική εικόνα για: (1) την κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα ψάρια, τα υπόλοιπα θαλάσσια είδη και οι οικοτόποι τους, (2) τις πιέσεις που υφίστανται σήμερα οι θάλασσές μας, (3) τους λόγους για τους οποίους το πρόβλημα μας αφορά όλους και (4) τις λύσεις που μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων.

Ποια είναι η κατάσταση των θαλασσών παγκοσμίως;

Σε ό, τι αφορά την κατάσταση στην οποία βρίσκονται σήμερα οι θάλασσές μας και τα θαλάσσια είδη, σύμφωνα με τον δείκτη του Ζωντανού Πλανήτη, οι θαλάσσιοι πληθυσμοί μειώθηκαν, περίπου στο μισό, 49% για την ακρίβεια, σε λιγότερο από μισό αιώνα (1970 – 2012). Το 1/3 των πληθυσμών ψαριών καταγράφεται ως υπεραλιευμένο ή βρίσκεται στα όρια της υπεραλίευσης. Τα 3/4 των κοραλλιογενών υφάλων παγκοσμίως απειλούνται και δυστυχώς, λόγω της κλιματικής αλλαγής, με τα προβλεπόμενα επίπεδα υπερθέρμανσης και οξίνισης, οι κοραλλιογενείς ύφαλοι μπορεί να έχουν εξαφανιστεί ως το 2050. Εκτός όμως από τους κοραλλιογενείς υφάλους, που φιλοξενούν ψάρια τα οποία συντηρούν εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπους, με συρρίκνωση απειλούνται και άλλοι οικοτόποι, όπως η υποθαλάσσια και η τροπική παράκτια βλάστηση, που παρέχουν σημαντικές οικοσυστημικές υπηρεσίες.

Οι απειλές

Ως προς τις πιέσεις που υφίστανται οι θάλασσές μας, μια από τις μεγαλύτερες απειλές σήμερα είναι η υπεραλίευση και η παράνομη αλιεία, φαινόμενα που την τελευταία εικοσαετία έχουν κλιμακωθεί οδηγώντας τα ψάρια σε αφανισμό και υφαρπάζοντας τα εισοδήματα εκατομμυρίων αλιέων σε παράκτιες περιοχές, κυρίως σε αναπτυσσόμενες χώρες. Σημαντική επίσης επίπτωση της υπεραλίευσης είναι η παρεμπόδιση αλιείας, δηλαδή η μη επιλεκτική αλιεία που έχει ως αποτέλεσμα την αλίευση ψαριών χωρίς εμπορική αξία, θαλάσσιων χελωνών, κητωδών, θαλασσοπούλιων,

καρχαριών κλπ. που βρίσκουν τραγικό θάνατο στα αλιευτικά εργαλεία. Ο ελλιπής σχεδιασμός στην παγκόσμια βιομηχανία του τουρισμού, η κλιματική αλλαγή, οι πίεση για εξορύξεις σε όλο και μεγαλύτερα βάθη αυξάνοντας τους κινδύνους θαλάσσιας ρύπανσης και η ρύπανση από λύματα που καταλήγουν στη θάλασσα έχοντας υποστεί μηδενική ή ελάχιστη επεξεργασία, αποτελούν ορισμένες ακόμη πολύ σοβαρές απειλές.

Γιατί μας αφορά;

Γιατί μας αφορά όλους; Όπως επισημαίνεται στη μελέτη, οι θάλασσές μας είναι ένα ανεκτίμητο φυσικό κεφάλαιο που παρέχει πληθώρα αγαθών και υπηρεσιών, από τις οποίες εξαρτόμαστε άμεσα. Περίπου 3 δισεκατομμύρια άνθρωποι βασίζονται στα ψάρια ως κύρια πηγή πρόσληψης ζωικής πρωτεΐνης, ενώ εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως βασίζονται στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια για την εξασφάλιση εισοδήματος. Πέραν αυτού, ωστόσο, η θάλασσα ρυθμίζει το κλίμα μας και καθορίζει τα μετεωρολογικά μοτίβα που προκαλούν βροχοπτώσεις, ξηρασίες και πλημμύρες. Πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι σήμερα μόνο το 3,4% της συνολικής έκτασης των θαλασσών εντάσσεται σε καθεστώς προστασίας. Η αύξηση της έκτασης των Θαλάσσιων Προστατευόμενων Περιοχών κατά 30% θα μπορούσε να αποφέρει από 490 ως 920 δισεκατομμύρια δολάρια την περίοδο 2015 – 2050, δημιουργώντας παράλληλα ως και 180.000 νέες θέσεις εργασίας.

Τι μπορούμε να κάνουμε;

Η κατάσταση είναι αναστρέψιμη και υπάρχουν εφικτές λύσεις που μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάκαμψη των θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Το πρώτο που πρέπει να κάνουμε είναι να λάβουμε μέτρα για τη διατήρηση του θαλάσσιου φυσικού κεφαλαίου. Το WWF έχει ήδη αναπτύξει συνεργασίες παγκοσμίως για την καθιέρωση ενός δικτύου Θαλάσσιων Προστατευόμενων Περιοχών.

Άλλος ένας σημαντικός παράγοντας είναι η υπεύθυνη παραγωγή, η οποία ενισχύεται μέσω της πιστοποίησης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι αλιευτικοί στόλοι που έχουν πιστοποιηθεί κατά το πρότυπο του Marine Stewardship Council (MSC), εφαρμόζουν πρακτικές βιώσιμης αλιείας μειώνοντας τις επιπτώσεις της δραστηριότητάς τους στα θαλάσσια είδη και οικοσυστήματα. Αντίστοιχα, και στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας όλο και περισσότερες εταιρείες πιστοποιούνται κατά το πρότυπο του Aquaculture Stewardship Council (ASC). Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει η δυνατότητα πιστοποίησης, π.χ. λόγω υψηλού κόστους, το WWF συνεργάζεται με αλιευτικούς στόλους συνδράμοντας στη βελτίωση των πρακτικών τους και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων.

ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΜΑΣ

- ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ**
 - ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ
 - ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
- ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**
 - ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
- ΑΠΟ ΣΕΝΑ**
 - ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

wwf

Σημαντικότερο ρόλο μπορεί να παίξει η «έξυπνη κατανάλωση». Η ζήτηση των καταναλωτών και των λιανέμπορων για βιώσιμα θαλασσινά έχει οδηγήσει σε αύξηση των παραγωγών που πιστοποιούνται κατά τα πρότυπα ASC και MSC.

Επίσης, η προσέλκυση επενδύσεων για τη διατήρηση και την αποκατάσταση του θαλάσσιου φυσικού κεφαλαίου και της βιώσιμης παραγωγής αποτελεί ένα από τα απαραίτητα βήματα για να αναστρέψουμε την κατάσταση. Το WWF οραματίζεται τη δημιουργία μιας «Γαλάζιας Συμμαχίας» κρατών, οργανισμών και επιχειρήσεων για την αποκατάσταση των θαλασσών μας. Στις δράσεις της Συμμαχίας θα συμπεριλαμβανόταν η εξεύρεση πόρων για την υλοποίηση επενδύσεων με στόχο την αποκατάσταση των οικοτόπων, τη μεταρρύθμιση της αλιείας, τη μείωση της ρύπανσης και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή.

Η προστασία των θαλασσών δεν είναι μόνο θέμα των κυβερνήσεων αλλά αφορά επίσης τις τοπικές κοινότητες και τις επιχειρήσεις. Το WWF συνεργάζεται με τις τοπικές κοινότητες για να δημιουργήσει συστήματα οικοσυστημικής διαχείρισης, βοηθώντας τις κοινότητες αυτές να διαχειριστούν βιώσιμα τους θαλάσσιους πόρους τους, διασφαλίζοντας διατροφική ασφάλεια και εισοδήματα μακροπρόθεσμα.

Πρέπει να αρπάξουμε κάθε ευκαιρία που μας δίνεται για να προστατέψουμε τις θάλασσες μας. Αν δεν αναλάβουμε δράση για να αντιμετωπίσουμε την υποβάθμιση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, η ευημερία μας, η διατροφική μας ασφάλεια και η οικονομία μας θα πληγούν ακόμα περισσότερο.

Δείτε [εδώ](#) την πλήρη έκθεση στα Αγγλικά.

Περισσότερες πληροφορίες:

Ιάσωνας Κάντας, υπεύθυνος γραφείου τύπου WWF Ελλάς, τηλ: 210 33 14 893, κιν: 697 185 9632,
i.kantas@wwf.gr